

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Γραφείο Προέδρου

Ταχ.Δ/ση : Λάμπρου Βεΐκου 43-45

Ταχ. Κωδ. : 117 42 Αθήνα

Τηλ.: 214-444-5389, -5381, -5387

e-mail : ssona@patt.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΥΓΕΙΑ

Συνεδρίαση 26^η (εξ αναβολής)

ΑΠΟΦΑΣΗ υπ' αριθμ. 270/2025

Σήμερα 19/12/2025, ημέρα Παρασκευή και ώρα 15:30, συνήλθαν σε τακτική συνεδρίαση (εξ αναβολής) τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Αττικής. Η συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε, δια ζώσης, στην αίθουσα «Άννα Συνοδινού» στο Πολυδύναμο Κέντρο Πολιτιστικών, Αθλητικών & Κοινωνικών Δραστηριοτήτων «Μίκης Θεοδωράκης» του Δήμου Ιλίου (Ταχ. Δ/ση: *Ηροδότου & Πωγωνίου, Ίλιον*), κατά τις προβλέψεις των διατάξεων: α) της παρ. 1 του άρθρου 167 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ. Α'/07-6-2010), όπως ισχύει και β) της παρ. 15 του άρθρου 9 του Πρότυπου Κανονισμού Λειτουργίας Περιφερειακού Συμβουλίου (ΦΕΚ 642/τ. Β'/17-02-2025), κατόπιν i) της υπ' αριθμ. πρωτ. 1541066/10-12-2025 αρχικής πρόσκλησης του Προέδρου κ. Βασιλείου Καπερνάρου, ii) της υπ' αριθμ. πρωτ. 1562389/15-12-2025 ανακοίνωσής του για αναβολή της ορισθείσας στις 16/12/2025 συνεδρίασης και iii) της υπ' αριθμ. πρωτ. 1568128/16-12-2025 νεότερης πρόσκλησης του Προέδρου, που κοινοποιήθηκαν νόμιμα, στις 10/12/2025, 15/12/2025 και 16/12/2025 αντίστοιχα, στον Περιφερειάρχη, σε καθένα από τους Αντιπεριφερειάρχες καθώς και σε καθένα από τους Περιφερειακούς Συμβούλους της Περιφέρειας Αττικής.

Θέμα 2^ο Η.Δ.

Έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Αττικής 2026-2030.

Λόγω απουσίας του Προέδρου του Περιφερειακού Συμβουλίου, κ. Βασιλείου Καπερνάρου, καθήκοντα προέδρου άσκησε ο Αντιπρόεδρος κ. Κωνσταντίνος Κάβουρας, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 168 του Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ. Α'/07-6-2010), όπως ισχύει.

Διαπιστώθηκε η απαρτία, κατά την έναρξη της συνεδρίασης, με σύνολο εβδομήντα τεσσάρων (74) παρόντων επί συνόλου ογδόντα πέντε (85) Περιφερειακών Συμβούλων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 447/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, με την οποία επικυρώθηκε το αποτέλεσμα των εκλογών της 8^{ης} Οκτωβρίου 2023 για την Περιφέρεια Αττικής και ανακηρύχθηκε ο επιτυχών και οι επιλαχόντες συνδυασμοί, ο Περιφερειάρχης και οι τακτικοί και αναπληρωματικοί περιφερειακοί σύμβουλοι κάθε συνδυασμού για την περιφερειακή περίοδο από 01-01- 2024 έως 31-12-2028, όπως αυτή διορθώθηκε με την υπ' αριθμ. 538/2023 όμοια και τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 186/2024 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.

Οι παρόντες και οι απόντες στη συζήτηση του συγκεκριμένου θέματος έχουν ως εξής:

Παρόντες:

Ο Περιφερειάρχης Αττικής κ. Χαρδαλιάς Νικόλαος

Τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής:

Ο Αντιπρόεδρος κ. Κάβουρας Κωνσταντίνος

Ο Γραμματέας κ. Μπενετάτος Στυλιανός

Η Αναπληρώτρια Περιφερειάρχης κ. Κεφαλογιάννη Χριστίνα

Οι Χωρικοί Αντιπεριφερειάρχες Αττικής κ.κ.: Αδαμοπούλου Γεωργία (Τζίνα), Αλεξανδράτος Χαράλαμπος (Μπάμπης), Βάρσου Μαργαρίτα, Βλάχος Γεώργιος, Βοϊδονικόλας Σταύρος, Δαμάσκος Δημήτριος, Παπαγεωργίου Νικόλαος, Παπασπύρου Αθανασία.

Οι Θεματικοί Αντιπεριφερειάρχες Αττικής κ.κ.: Αλυμάρ Σοφία, Αντωνάκου Σταυρούλα, Ασκητής Αθανάσιος (Θάνος), Κουτσογιαννόπουλος Θεόδωρος (Θοδωρής), Μακρή Σταυρούλα (Ρούλα), Μαρκουίζος (Ιαβέρης) Κωνσταντίνος, Μπαϊρακτάρης Πολυχρόνιος (Πολυχρόνης), Μπαρμπαγιάννη - Αδαμοπούλου Ευγενία, Μωραϊτάκη Πικρού Ελευθερία (Ρίτα), Πάλλη - Γιαννακοπούλου Αλεξάνδρα, Σιάτρας Χαράλαμπος (Μπάμπης).

Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.:

Αβραμίδης Γαβριήλ, Αβραμοπούλου Ελένη, Αγγελάκη Δήμητρα, Αγγέλης Σπυρίδων, Αλμπάνης Ευάγγελος, Αντωνίου Άννα, Αποστολίδου Κλεονίκη (Νίκη), Αργυράκη Βασιλεία (Μπέσσυ), Αυγερινός Αθανάσιος (Θανάσης), Αυλωνίτου Χρυσάνθη, Βαθιώτης Αθανάσιος, Βαρελάς Κλεάνθης, Βισκαδουράκης Αθανάσιος (Θανάσης), Βλάχου Γεωργία, Βουτσινάς Ιωάννης, Γαλακτόπουλος Πέτρος, Γεράκη Αικατερίνη, Γεωργιάδου Παρασκευή (Εύη), Γιακουμάτου Ευαγγελία (Εβίνα), Γώγος Χρήστος, Ζώμπος Κωνσταντίνος, Θεοδωρόπουλος Χρήστος, Ιωακειμίδης Γεώργιος, Ιωακειμίδης Ευάγγελος, Καβαλλάρη Βασιλική (Βίκυ), Καββαδίας Αντώνης, Καζάκου Μαρία, Καμπούρης Φίλιππος, Καραδήμα Ιωάννα, Κατσικάρης Δημήτριος, Κεφαλογιάννη Λουκία, Κόκκαλης Βασίλειος, Κοροβέση Μυρτώ, Κουρή Μαρία (Μαίρη), Κωνσταντέλλου Αθηνά, Λογοθέτη Αικατερίνη, Λώλος Βασίλειος, Μαγκανάρης Νικόλαος, Μανωλάκος Λεωνίδας, Μελάς Σταύρος, Μπαλάφας Γεώργιος, Ντούρος Γεώργιος, Ορφανός Αθανάσιος (Θάνος), Πρεζεράκου Ευριδίκη (Έρρικα), Ράπτης Ιωάννης, Σγουρός Ιωάννης, Συρίγος Βάλσαμος, Τάτσης Γεώργιος, Τουμαζάτου Μαριάννα, Τσουκαλάς Γεώργιος, Χιωτάκης Νικόλαος (Νίκος), Χρονοπούλου Νίκη.

Απόντες:

Τα μέλη του Περιφερειακού Συμβουλίου Αττικής:

Ο Πρόεδρος κ. Καπερνάρος Βασίλειος

Οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι κ.κ.:

Ζαμπίδης Μιχαήλ (Άιρον Μάικ), Κασίμης Χρήστος, Κατσούλης Αθανάσιος (Σάκης), Κοσμόπουλος Ελευθέριος, Μιλλούση Βασιλική (Βίκυ), Μουζάλας Μάριος, Πετρόπουλος

Βασίλειος, Πρωτούλης Ιωάννης, Σφακιανάκης Εμμανουήλ (Μανώλης), Σχορτσανίτης Σοφοκλής.

Χρέη υπηρεσιακών γραμματέων άσκησαν οι υπάλληλοι της Περιφέρειας Αττικής κ. Σωτηροπούλου Ευαγγελία και κ. Ζαλοκώστα Ευανθία- Αναστασία.

Ο Αντιπρόεδρος του Περιφερειακού Συμβουλίου κ. Κωνσταντίνος Κάβουρας έδωσε το λόγο στον Περιφερειάρχη κ. Νικόλαο Χαρδαλιά, ο οποίος έθεσε υπ' όψιν του Περιφερειακού Συμβουλίου την υπ' αριθμ. πρωτ. 1546275/11-12-2025 εισήγηση της Δ/σης Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Αττικής, που έχει ως εξής:

Έχοντας υπόψη:

1. Τον Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
2. Τον Ν. 3861/2010 «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο διαδίκτυο "Πρόγραμμα Διαύγεια" και άλλες διατάξεις» (Α' 112), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
3. Τον ν. 3871/2010 «Δημοσιονομική Διαχείριση και ευθύνη» (Α' 141), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
4. Τον ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/2011/ΕΕ – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (Α' 143).
5. Τον ν. 4412/2016 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ» (Α' 147), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
6. Τον ν. 4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Εμβάθυνση της Δημοκρατίας Ενίσχυση της Συμμετοχής Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. - Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι» (ΦΕΚ Α' 133).
7. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
8. Τον ν. 4635/2019 Θέσπιση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Α' 167), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
9. Τον ν. 5140/2024 (ΦΕΚ Α'/154) "Νέο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και συμπληρωματικές διατάξεις", όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Την με αρ. 32 (Α' 220) Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου της 27.11.2025 «Έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2026-2030».
11. Την με αρ. 212522/ΕΞ 2025/05.12.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» (Β' 6516/08.12.2025).
12. Την με αρ. 37419/13479/08.05.2018 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 1661/τ.Β'/11.05.2018), με την οποία εγκρίθηκε η 121/2018 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής.

13. Την με αρ. 139284/20.12.2021 Υπουργική απόφαση «Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Π.Α.) της Περιφέρειας Αττικής προγραμματικής περιόδου 2021-2025» (Β' 6538), στην οποία μεταξύ άλλων ορίζεται Υπηρεσία Διαχείρισης η Δ/ση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Αττικής.

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 123 του Ν. 4635/2019 (Α' 167), καλούνται τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες στο πλαίσιο του Ε.Π.Α 2026-2030, να καταρτίσουν σχέδια Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) στον τομέα ευθύνης τους και να τα υποβάλουν στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΓΓ ΠΔΕ και ΕΠΑ) προς έγκριση από τον αρμόδιο Υπουργό για το Ε.Π.Α.

Στην αρ. 212522 ΕΞ 2025 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σχετικά με την «Κατάρτιση και Υποβολή Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης (ΤΠΑ/ΠΠΑ) του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) προγραμματικής περιόδου 2026-2030» καθορίζεται η δομή και η μεθοδολογία σύνταξης των Προγραμμάτων καθώς και ο προϋπολογισμός καθενός.

Οι προγραμματικές περίοδοι του ΕΠΑ έχουν πενταετή διάρκεια και το ΕΠΑ 2026 - 2030 αφορά στη δεύτερη προγραμματική περίοδο εφαρμογής του.

Ειδικότερα, για την Περιφέρεια Αττικής ο εγκεκριμένος προϋπολογισμός του ΠΠΑ Αττικής 2026-2030 ανέρχεται σε 445.000.000,00€, με δυνατότητα υπερδέσμευσης 130%, κατανέμεται σε επτά (7) Αναπτυξιακούς Στόχους και χρηματοδοτείται από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Κατόπιν των ανωτέρω,

ΕΙΣΗΓΟΥΜΑΣΤΕ,

την έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Αττικής 2026 - 2030 συνολικού προϋπολογισμού 445.000.000,00€ όπως αποτυπώνεται ακολούθως:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
2026-2030

A. Περιγραφή του φορέα κατάρτισης

Η **Περιφέρεια Αττικής** αποτελεί Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης θ' βαθμού και συγκροτήθηκε στη σημερινή της μορφή με τον Ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης»), ενώ ο ρόλος της ενισχύθηκε περαιτέρω μέσω του Ν. 4555/2018 («Κλεισθένης Ι»). Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια έχει αναλάβει έναν διευρυμένο και επιτελικό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, στο συντονισμό δημόσιων πολιτικών και στην υλοποίηση παρεμβάσεων που επηρεάζουν σημαντικούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Η αποστολή της Περιφέρειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 186 του Ν. 3852/2010, είναι η προώθηση ολοκληρωμένων πολιτικών οικονομικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την ενίσχυση της συνοχής και ανθεκτικότητας της περιφέρειας.

Πλέον των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, η Περιφέρεια Αττικής έχει έναν ιδιαίτερο ρόλο σε σχέση με τις άλλες περιφέρειες της χώρας: αποτελεί **Μητροπολιτική Περιφέρεια**, λειτουργώντας ως **κεντρικός υπερτοπικός φορέας** λήψης αποφάσεων και άσκησης πολιτικών για ολόκληρη την Αττική.

Ως μητροπολιτικός φορέας, η Περιφέρεια Αττικής μεταξύ άλλων ασκεί αρμοδιότητες που αφορούν:

- το **μητροπολιτικό χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό**,
- τον **προγραμματισμό μεγάλων αναπτυξιακών έργων**,
- τον **συντονισμό πολιτικών μεγάλης κλίμακας σε μεταφορές, περιβάλλον, πολιτική προστασία, κοινωνική συνοχή, καινοτομία και ψηφιακή μετάβαση**,
- τη **σύνδεση της Αττικής με τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές ανάπτυξης**.

Ειδικότερα, το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα ορίζεται βάσει του εγκεκριμένου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την αρ. 37419/13479/08.05.2018 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 1661/τ.Β'/11.05.2018), με την οποία εγκρίθηκε η 121/2018 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής.

B. Μεθοδολογία κατάρτισης ΠΠΑ

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) 2026 – 2030 της Περιφέρειας Αττικής αποτελεί το προϊόν μιας διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- 1) **Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης** μέσω της παρακολούθησης υλοποίησης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, ήτοι για τα έτη 2021-2025. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της χρηστής διαχείρισης καταβλήθηκε προσπάθεια αφενός, τακτοποίησης των εκτελούμενων έργων του Προγράμματος στο ύψος της πραγματικής τους υλοποίησης και αφετέρου αξιολόγησης των ενεργειών ωρίμανσης των υπό εκτέλεση έργων με γνώμονα τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του εν λόγω Προγράμματος.
- 2) **Χάραξη της Στρατηγικής της Νέας Προγραμματικής Περιόδου** με προγραμματισμό νέων παρεμβάσεων, σε ορίζοντα 5ετίας, βάσει τεκμηριωμένων αναγκών και προτεραιοτήτων της Περιφέρειας όπως αυτές προέκυψαν από:
 - ✓ Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2024 -2028, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την Περιφερειακή Αρχή, το οποίο αποτελεί τον οδικό χάρτη των δράσεων που πρόκειται να αναληφθούν και
 - ✓ τη συνεργασία για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης, μέσω συσκέψεων και θεματικών συναντήσεων εργασίας, τόσο μεταξύ των Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφέρειας όσο και μεταξύ των δυνητικών

Δικαιούχων του Προγράμματος, όπως ΟΤΑ Α' βαθμού, με σκοπό την καταγραφή, την ιεράρχηση και τον προγραμματισμό των δράσεων τους, ώστε να ενσωματωθούν στο νέο Πρόγραμμα.

Γ. Υφιστάμενη κατάσταση Περιφέρειας

Η Περιφέρεια Αττικής, ως μητροπολιτικό κέντρο της χώρας και μία από τις μεγαλύτερες περιφέρειες της ΕΕ, συγκεντρώνει περίπου 3,8 εκατομμύρια κατοίκους, ποσοστό που αντιστοιχεί σε σχεδόν 37% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, γεγονός που την καθιστά το κυριότερο δημογραφικό και αστικό κέντρο της Ελλάδας. Σε οικονομικό επίπεδο, η Αττική παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση παραγωγικής δραστηριότητας, καθώς εκτιμάται ότι συμβάλλει με περίπου το ήμισυ του εθνικού ΑΕΠ, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει τα 28.000 ευρώ, επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο των λοιπών περιφερειών. Επιπλέον, στην Αττική εδρεύει η πλειονότητα των επιχειρήσεων και των κεντρικών διοικητικών δομών μεγάλων εταιρικών σχημάτων, γεγονός που υποδηλώνει την έντονη χωρική συγκέντρωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και επιβεβαιώνει τον ρόλο της ως βασικού οικονομικού και λειτουργικού πυρήνα της χώρας.

Η χωρική συγκέντρωση τόσο μεγάλων πληθυσμιακών και παραγωγικών πόρων δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιώσιμη κινητικότητα, την περιβαλλοντική διαχείριση, την κοινωνική συνοχή και την ανθεκτικότητα των αστικών συστημάτων. Η Περιφέρεια Αττικής καλείται να διαμορφώσει και να εφαρμόσει ολοκληρωμένες πολιτικές που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά της, θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της και θα διασφαλίζουν μια ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη στο σύνολο του χώρου της.

Ειδικότερα:

1. Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη:

Η Περιφέρεια Αττικής χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση ανθρώπινου κεφαλαίου, με σημαντικά ποσοστά απασχόλησης σε εξειδικευμένα και υψηλής προστιθέμενης αξίας επαγγέλματα. Ωστόσο, η χωρική και κοινωνική ανισοκατανομή των πόρων, των ευκαιριών και των υπηρεσιών δημιουργεί έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Ο κίνδυνος φτώχειας παραμένει ιδιαίτερα αυξημένος για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι άνεργοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες και οι ηλικιωμένοι. Παράλληλα, η μεγάλη πληθυσμιακή πυκνότητα και η συνεχιζόμενη αστικοποίηση επιτείνουν τις ανάγκες για διεύρυνση κοινωνικών δομών, ενίσχυση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και φροντίδας, καθώς και για στοχευμένες πολιτικές κοινωνικής ένταξης. Η ενίσχυση της προσβασιμότητας στην εκπαίδευση και η αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής πρόνοιας αποτελούν κρίσιμες προϋποθέσεις για τη μείωση των ανισοτήτων και τη διασφάλιση συνεκτικής ανάπτυξης.

2. Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών:

Η Αττική λειτουργεί ως πολυτροπικός κόμβος μεταφορών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενσωματώνοντας κρίσιμες υποδομές οδικών, σιδηροδρομικών, λιμενικών και αεροπορικών μεταφορών, καθώς και ένα ταχέως αναπτυσσόμενο σύστημα logistics. Παρά το στρατηγικό αυτό πλεονέκτημα, παρατηρούνται σημαντικές υστερήσεις, όπως η άνιση χωρική κάλυψη από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, η περιορισμένη διαλειτουργικότητα και η υψηλή εξάρτηση από το ιδιωτικό αυτοκίνητο. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση, τα ζητήματα οδικής ασφάλειας και η αυξανόμενη ανάγκη για εκσυγχρονισμό των ενεργειακών και μεταφορικών δικτύων αποτελούν διαχρονικές προκλήσεις. Η ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας, η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων μεταφορών και η αναβάθμιση υποδομών ανθεκτικών στην κλιματική

κρίση καθίστανται αναγκαίες προϋποθέσεις για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της Μητροπολιτικής Περιφέρειας.

3. Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης:

Η Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζει υψηλή φυσική και περιβαλλοντική τρωτότητα λόγω της έντονης αστικοποίησης, της πυκνής δόμησης, της γεωμορφολογίας, των καταστροφικών πυρκαγιών και της κλιματικής επιδείνωσης. Φαινόμενα όπως οι αιφνίδιες/στιγμιαίες πλημμύρες (flash flood), οι δασικές πυρκαγιές και τα τεχνολογικά ατυχήματα εμφανίζουν αυξημένη συχνότητα και ένταση. Η ανάγκη ενίσχυσης ολοκληρωμένων αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων, η ανάπτυξη ανθεκτικών πράσινων υποδομών και η αξιοποίηση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης αποτελούν ζωτικές προτεραιότητες. Παράλληλα, η υιοθέτηση στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η ενσωμάτωση κλιματικών κινδύνων στον χωρικό σχεδιασμό και η αναβάθμιση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων πολιτικής προστασίας αποτελούν κρίσιμα στοιχεία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας.

4. Καινοτομία – Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα:

Η Αττική συγκεντρώνει το μεγαλύτερο όγκο ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών της χώρας, φιλοξενώντας κορυφαία πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και πυκνό οικοσύστημα νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Το υψηλά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό και η παρουσία επιχειρήσεων σε κλάδους έντασης γνώσης δημιουργούν σημαντικές δυνατότητες για τεχνολογική αναβάθμιση και εξωστρέφεια. Ωστόσο, η Περιφέρεια εξακολουθεί να υστερεί στη συστηματική αξιοποίηση της παραγόμενης γνώσης, στη διασύνδεση έρευνας–παραγωγής και στην αξιοποίηση νέων αγορών. Επιπλέον, η τουριστική οικονομία παρουσιάζει διαφοροποίηση, γεγονός που περιορίζει την ανθεκτικότητα του τουριστικού προϊόντος. Η ανάπτυξη μηχανισμών μεταφοράς τεχνογνωσίας, η ενίσχυση συμπράξεων δημόσιου–ιδιωτικού τομέα και η προώθηση εξειδικευμένων κλάδων υψηλής τεχνολογίας αποτελούν απαραίτητες παρεμβάσεις για την αύξηση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας.

5. Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη:

Η Περιφέρεια Αττικής κατέχει την πιο ανεπτυγμένη ψηφιακή υποδομή στην Ελλάδα, συγκεντρώνοντας υψηλά επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και σημαντική πυκνότητα επιχειρήσεων τεχνολογίας. Παρ' όλα αυτά, παραμένουν κενά στις παρεχόμενες δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες, αλλά και στη διάδοση προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η αξιοποίηση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, η ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών για μεταφορές, ενέργεια και αστική διαχείριση, καθώς και η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας αποτελούν κρίσιμες προϋποθέσεις για τον μετασχηματισμό της Αττικής σε μια σύγχρονη, έξυπνη και διασυνδεδεμένη μητρόπολη.

6. Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινο Μετασχηματισμός:

Η Αττική αντιμετωπίζει σημαντικές περιβαλλοντικές πιέσεις, όπως υψηλή ενεργειακή κατανάλωση, ατμοσφαιρική ρύπανση, αστικές θερμικές νησίδες και υστερήσεις στη διαχείριση αποβλήτων και υδάτων. Η ανάγκη εκσυγχρονισμού των δικτύων ύδρευσης–αποχέτευσης, η προώθηση προηγμένων συστημάτων ανακύκλωσης και η αύξηση των πράσινων και μπλε υποδομών είναι κρίσιμες προϋποθέσεις για τη μετάβαση σε πιο βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, η Περιφέρεια διαθέτει σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης

Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ανάπτυξης κυκλικής οικονομίας και εφαρμογής δράσεων ενεργειακής εξοικονόμησης. Η ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης περιβαλλοντικών δεικτών και η ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών στον αναπτυξιακό σχεδιασμό αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την επίτευξη πράσινου μετασχηματισμού.

SWOT Ανάλυση ανά Αναπτυξιακό Στόχο

Αναπτυξιακός Στόχος	Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες	Ευκαιρίες	Απειλές
Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη	Υψηλό μορφωτικό επίπεδο, ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.	Υψηλή ανεργία νέων, ελλείψεις κοινωνικών δομών, Αυξημένες ανάγκες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας.	Πολιτικές ΕΕ για δεξιότητες και απασχόληση.	Δημογραφική γήρανση, αύξηση ανισοτήτων.
Υποδομές και Μεταφορές	Κομβικό κέντρο μεταφορών, εκτεταμένα δίκτυα, Επενδυτικό ενδιαφέρον σε logistics και μεταφορές.	Κυκλοφοριακή συμφόρηση, παλαιές υποδομές, Χαμηλή διαλειτουργικότητα μεταφορικών δικτύων.	Έξυπνες μεταφορές, ηλεκτροκίνηση.	Κλιματική κρίση, διεθνείς αστάθειες.
Πολιτική Προστασία και Κλιματική Κρίση	Υπαρξη περιφερειακών σχεδίων.	Μεγάλη τρωτότητα σε πυρκαγιές και πλημμύρες, Ανεπαρκής ανθεκτικότητα αστικού περιβάλλοντος.	Νέες τεχνολογίες monitoring και ανθεκτικότητας.	Κλιματική επιδείνωση, αυξημένο κόστος έργων.
Καινοτομία – Ανταγωνιστικότητα	Ισχυρά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Αναδυόμενο οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων. Μεγάλο δυναμικό σε κλάδους υψηλής τεχνολογίας.	Χαμηλή διασύνδεση έρευνας-αγοράς. Περιορισμένη διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος. Ανεπαρκείς μηχανισμοί μεταφοράς τεχνογνωσίας.	Νέα RIS3, προσέλκυση επενδύσεων.	Brain drain, χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Προηγμένες υποδομές.	Ψηφιακό χάσμα σε ΜΜΕ & ευάλωτες ομάδες.	Εξάπλωση smart cities & cloud.	Κυβερνοασφάλεια, εξάρτηση από πλατφόρμες.

	Δυνατότητα ανάπτυξης έξυπνων πόλεων (smart cities).	Κενά σε δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες. Ανάγκη ενίσχυσης κυβερνοασφάλειας.		
Πράσινη Ανάπτυξη	Υποδομές αποβλήτων & δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης. Προοπτικές κυκλικής οικονομίας.	Υψηλή ενεργειακή κατανάλωση, Ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού υδάτινων και πράσινων υποδομών, Ελλείψεις στο σύστημα ανακύκλωσης	Fit for 55, κυκλική οικονομία.	Κλιματική επιδείνωση, κοινωνικές αντιδράσεις.

Δ. Αναπτυξιακή στρατηγική του ΠΠΑ

Η Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2026–2030 εστιάζει σε μια **βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**, με στόχο την ενίσχυση της **ανθεκτικότητας** της, μέσω της **αναβάθμισης των υποδομών**, τη **βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων** της και την προώθηση της **εξωστρέφειας** και του **ψηφιακού μετασχηματισμού** της.

Τα ανωτέρω εναρμονίζονται απόλυτα και με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026 – 2030 και απαντούν στα σύνθετα χωρικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της μεγαλύτερης μητροπολιτικής περιφέρειας της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό λήφθηκαν υπόψη τα δεδομένα της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα υλοποίησης των έργων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου καθώς και οι εξειδικευμένες ανάγκες που προκύπτουν από την υψηλή πληθυσμιακή συγκέντρωση, τις πιέσεις στις υποδομές, τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και το ιδιαίτερα δυναμικό παραγωγικό οικοσύστημα της Αττικής. Πιο συγκεκριμένα:

Ο Α.Σ. 1 – Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη στοχεύει στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στις υπηρεσίες υγείας, παιδείας και πρόνοιας που απαιτούνται σε μια περιοχή με έντονη κοινωνική διαφοροποίηση και υψηλές ανάγκες κοινωνικής προστασίας.

Ο Α.Σ. 2 – Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών εστιάζει στη βελτίωση του μητροπολιτικού συστήματος μεταφορών, στην αναβάθμιση του οδικού, σιδηροδρομικού και λιμενικού δικτύου, καθώς και στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, κρίσιμα στοιχεία για τη λειτουργικότητα μιας πολυκεντρικής μητρόπολης.

Ο Α.Σ. 3 – Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης αποκτά αυξημένη σημασία λόγω της τρωτότητας της Αττικής σε πλημμύρες, πυρκαγιές και τεχνολογικούς κινδύνους, προωθώντας σύγχρονα συστήματα πρόληψης, ετοιμότητας και ανθεκτικότητας.

Ο Α.Σ. 4 – Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα ανταποκρίνεται στον ρόλο της Αττικής ως κεντρικού οικονομικού κόμβου, ενισχύοντας το οικοσύστημα έρευνας–καινοτομίας, τη διασύνδεση επιχειρήσεων–ερευνητών και την προώθηση τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Ο Α.Σ. 5 – Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη αφορά την αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών, την ανάπτυξη εφαρμογών έξυπνης διακυβέρνησης και την ψηφιακή ενδυνάμωση των πολιτών.

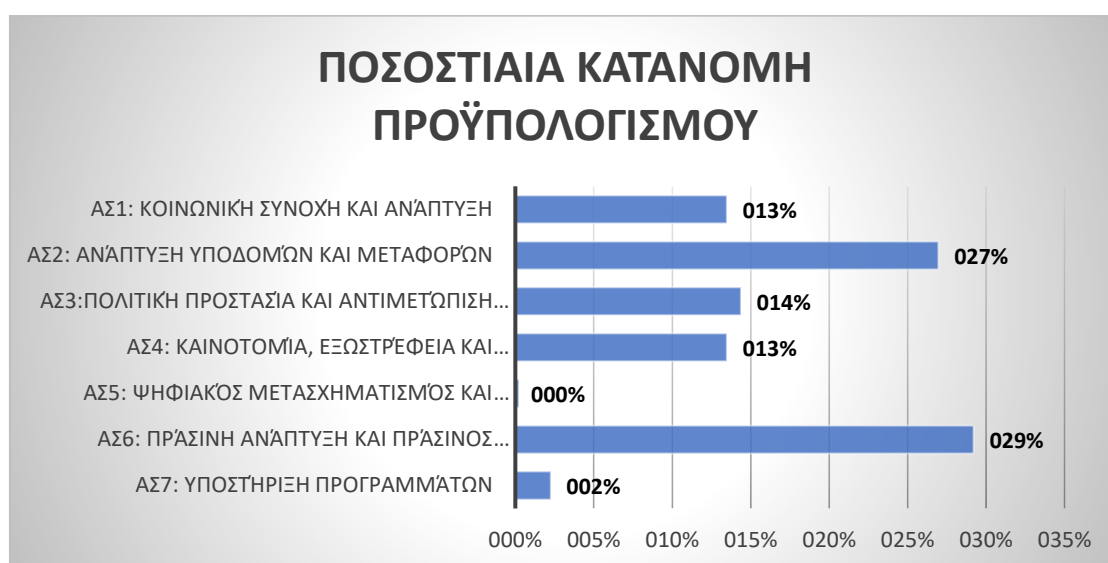
Τέλος, ο **Α.Σ. 6 – Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός** προωθεί την κυκλική οικονομία, τις ΑΠΕ, τη βιώσιμη διαχείριση υδάτινων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος επιδιώκεται η συνέργεια με τα λοιπά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και η επιτάχυνση ώριμων παρεμβάσεων που απαντούν στις διαρθρωτικές ανάγκες της Αττικής. Αναλυτικότερα, ο προσδιορισμός των ειδικών στόχων και των προτεραιοτήτων του Προγράμματος αναφέρονται στο Παράρτημα του παρόντος.

Ε. Προϋπολογισμός

Ο συνολικός Προϋπολογισμός (Π/Υ) του Προγράμματος ανέρχεται σε **445.000.000 €** με δυνατότητα υποερδέσμευσης 130% και κατανέμεται στους Αναπτυξιακούς Στόχους όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Επιπλέον, αποτυπώνεται γραφικά η ποσοστιαία κατανομή του Π/Υ ανά στόχο, ώστε να αναδειχθεί η σχετική βαρύτητα κάθε στόχου στο σύνολο του προγράμματος.

Αναπτυξιακός Στόχος	Κατανομή Π/Υ
ΑΣ1: Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη	60.000.000,00 €
ΑΣ2: Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών	120.000.000,00 €
ΑΣ3: Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης	64.000.000,00 €
ΑΣ4: Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα	60.000.000,00 €
ΑΣ5: Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη	1.000.000,00 €
ΑΣ6: Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός	130.000.000,00 €
ΑΣ7: Υποστήριξη Προγραμμάτων	10.000.000,00 €

ΣΤ. Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης

Σύμφωνα με την με αρ. 139284/31.12.2021 (ΦΕΚ 6538/τ. Β') Υπουργική απόφαση «Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Π.Α.) της Περιφέρειας Αττικής προγραμματικής περιόδου 2021-2025'» ως Υπηρεσία Διαχείρισης του σχετικού Προγράμματος ορίστηκε η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Αττικής. Ειδικότερα, η Υπηρεσία Διαχείρισης είναι επιφορτισμένη με καθήκοντα που αφορούν στη διαχείριση, στην παρακολούθηση και στον έλεγχο της εφαρμογής του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Για την Προγραμματική Περίοδο 2026 – 2030 αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης ορίζεται εκ νέου η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Αττικής.

.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑ 2026-2030				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΑ		ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΑ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		1.1	Καταπολέμηση της φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού
			1.2	Ενίσχυση της απασχόλησης και ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου
			1.3	Πρώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων
			1.4	Ενίσχυση της Κοινωνικής Κατοικίας
		Απασχόληση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού	1.5	Πρόσβαση στη στέγαση
		Συμβολή στην αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος	1.6	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση βρεφονηπιακών-παιδικών σταθμών και της προσχολικής αγωγής/προσχολικής αγωγής, στήριξη τρίτης ηλικίας κ.α.)
		Ενίσχυση του Κοινωνικού Κράτους	1.7	Ενίσχυση της εδαφικής συνοχής (νησιωτικότητα, ορεινότητα, αγροτικές περιοχές)
		Υγεία	1.8	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Υγείας
		Παιδεία	1.9	Προστασία της Δημόσιας Υγείας
		Αθλητισμός	1.10	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εκπαίδευσης
		Ασφάλεια, Προστασία, Δικαιοσύνη	1.11	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Κατάρτισης και δια βίου μάθησης
		Μεταναστευτική Πολιτική	1.12	Ενίσχυση και αναβάθμιση του Αθλητισμού
		Συμβολή στην αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος	1.13	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Ασφάλειας
			1.14	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εθνικής Αμυνας
			1.15	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Δικαιοσύνης
			1.16	Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών από την υποδοχή έως την ένταξη
			2.1	Λιμενικές υποδομές
2.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	Ανάπτυξη Δικτύων και Μεταφορών	2.2	Σιδηροδρομικό δίκτυο
		Βελτίωση Δικτύων και Μεταφορών	2.3	Οδικές υποδομές
		Εκσυγχρονισμός Δικτύων και Μεταφορών	2.4	Υποδομές αερομεταφορών
			2.5	Υδατοδρόμια
			2.6	Οδική ασφάλεια
			2.7	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα
3.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ		3.1	Καθαρισμός, συντήρηση ρεμάτων, ποταμών κλπ.

	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	Ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας	3.2	Αύξηση ανθεκτικότητας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών σε φυσικές καταστροφές
		Βελτίωση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης	3.3	Ενίσχυση της πρόληψης , ετοιμότητας και έγκαιρης ανταπόκρισης μέσω συντονισμένων μηχανισμών και τεχνολογικών εργαλείων
		Ανάπτυξη υποδομών αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών	3.4	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
		Προστασία από δασικές πυρκαγιές	3.5	Κρατική Αρωγή
		Ενίσχυση ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε κρίσεις	3.6	Αποκατάσταση υποδομών από φυσικές καταστροφές
		Προσαρμογή υποδομών στην κλιματική αλλαγή.	3.7	Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και προσαρμογή στη νέα κλιματική πραγματικότητα
4.	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ		4.1	Ενίσχυση έρευνας και Καινοτομίας
			4.2	Προώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας και εξωστρέφειας
		Έρευνα	4.3	Ενίσχυση της Βιομηχανίας και Προώθηση της επιχειρηματικότητας
		Βιομηχανία	4.4	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Επιχειρήσεων
		Καινοτομία	4.5	Ανάπτυξη νέων τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας
		Εμπόριο	4.6	Ενίσχυση της διασύνδεσης έρευνας και επιχειρηματικότητας
		Επιχειρηματικότητα	4.7	Ενίσχυση εμπορίου & Προστασία του Καταναλωτή
		Πολιτισμός	4.8	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
		Τουρισμός	4.9	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος
		Αγροδιατροφικός Τομέας	4.10	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
			4.11	Προώθηση του τουρισμού
			4.12	Προώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα
5.	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	Ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης	5.1	Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών
		Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων	5.2	Αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών και ΤΠΕ
		Διασφάλιση της ψηφιακής ένταξης όλων των πολιτών	5.3	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών
		Ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών	5.4	Κατάρτιση σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων
		Προστασία δεδομένων και κυβερνοασφάλεια.	5.5	Ασφάλεια και προστασία δεδομένων
		Τεχνητή Νοημοσύνη	5.6	Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και τεχνητή νοημοσύνη

6.	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜ ΟΣ		6.1	Επιτάχυνση της ενεργιακής μετάβασης και αξιοποίησης Α.Π.Ε
			6.2	Προώθηση της κυκλικής οικονομίας
		Προώθηση βιώσιμης ανάπτυξης	6.3	Προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
		Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω καθαρής ενέργειας και εξοικονόμησης πόρων	6.4	Διαχείριση υδάτινων πόρων (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά δίκτυα κ.α.)
		Ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή μέσω ορθής διαχείρισης ενέργειας, νερού και αποβλήτω	6.5	Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
			6.6	Υδρευση (πόσιμο νερό)
			6.7	Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών, κτίρια κλπ)
7.	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Ενδυνάμωση της διοικητικής και οργανωτικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής υλοποίησης των παρεμβάσεων	7.1	Ενδυνάμωσης διοικητικής ικανότητας
			7.2	Υποστήριξη Φορέων
			7.3	Βελτίωση μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης
		Εδραίωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης, μέσω της ενίσχυσης των μηχανισμών, παρακολούθησης και αξιολόγησης	7.4	Εκπαίδευσης και ενημέρωσης
			7.5	Τεχνική Βοήθεια

Μετά το πέρας των τοποθετήσεων, ο Αντιπρόεδρος έθεσε προς ψήφιση την ανωτέρω εισήγηση.

**Το Περιφερειακό Συμβούλιο Αττικής
μετά από διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών του
αποφασίζει κατά πλειοψηφία**

Την έγκριση του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΠΠΑ) Αττικής 2026 – 2030, συνολικού προϋπολογισμού 445.000.000,00€, όπως επισυνάπτεται και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσης.

Κατά της ανωτέρω απόφασης ψήφισαν:

- οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της παράταξης «ΛΑΪΚΗ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ» κ.κ.: Αικ. Γεράκη, Π. Γεωργιάδου, Α. Καββαδίας, Στ. Μπενετάτος, Β. Συρίγος, Γ. Τάτσης, Ν. Χρονοπούλου,
- η ανεξάρτητη Περιφερειακή Σύμβουλος κ. Ι. Καραδήμα

Λευκό δήλωσαν οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της παράταξης «ΑΤΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗΣ» κ.κ.: Γ. Ιωακειμίδης, Σπ. Αγγέλης, Κλ. Αποστολίδου, Χρ. Αυλωνίτου, Ε. Ιωακειμίδης, Κ. Κάβουρας, Μ. Καζάκου, Μ. Κοροβέση, Αικ. Λογοθέτη, Γ. Μπαλάφας, Γ. Τσουκαλάς.

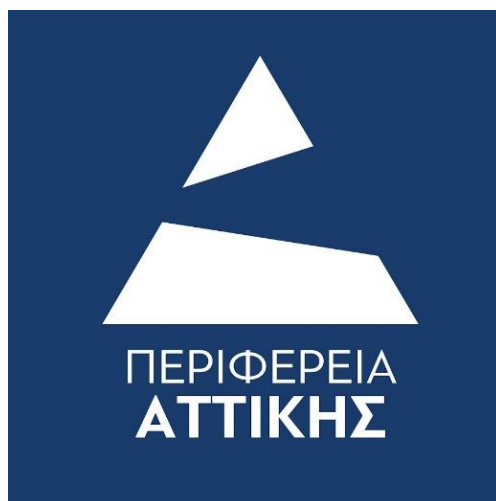
Απείχαν της ψηφοφορίας οι Περιφερειακοί Σύμβουλοι της παράταξης «Γιάννης Σγουρός ΑΤΤΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ» κ.κ.: Ι. Σγουρός, Γ. Αβραμίδης, Ε. Αλμπάνης, Α. Αντωνίου, Δ. Κατσικάρης, Ν. Μαγκανάρης, Γ. Ντούρος, Α. Ορφανός, Ι. Ράπτης.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Π.Σ.

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ Π.Σ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΒΟΥΡΑΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

2026-2030

A. Περιγραφή του φορέα κατάρτισης

Η **Περιφέρεια Αττικής** αποτελεί Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού και συγκροτήθηκε στη σημερινή της μορφή με τον Ν. 3852/2010 («Πρόγραμμα Καλλικράτης»), ενώ ο ρόλος της ενισχύθηκε περαιτέρω μέσω του Ν. 4555/2018 («Κλεισθένης Ι»). Στο πλαίσιο αυτό, η Περιφέρεια έχει αναλάβει έναν διευρυμένο και επιτελικό ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό, στο συντονισμό δημόσιων πολιτικών και στην υλοποίηση παρεμβάσεων που επηρεάζουν σημαντικούς τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

Η αποστολή της Περιφέρειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 186 του Ν. 3852/2010, είναι η προώθηση ολοκληρωμένων πολιτικών οικονομικής, κοινωνικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής ανάπτυξης, με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την ενίσχυση της συνοχής και ανθεκτικότητας της περιφέρειας.

Πλέον των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, η Περιφέρεια Αττικής έχει έναν ιδιαίτερο ρόλο σε σχέση με τις άλλες περιφέρειες της χώρας: αποτελεί **Μητροπολιτική Περιφέρεια**, λειτουργώντας ως **κεντρικός υπερτοπικός φορέας** λήψης αποφάσεων και άσκησης πολιτικών για ολόκληρη την Αττική.

Ως μητροπολιτικός φορέας, η Περιφέρεια Αττικής μεταξύ άλλων ασκεί αρμοδιότητες που αφορούν:

- **το μητροπολιτικό χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό,**
- **τον προγραμματισμό μεγάλων αναπτυξιακών έργων,**
- **τον συντονισμό πολιτικών μεγάλης κλίμακας σε μεταφορές, περιβάλλον, πολιτική προστασία, κοινωνική συνοχή, καινοτομία και ψηφιακή μετάβαση,**
- **τη σύνδεση της Αττικής με τις εθνικές και ευρωπαϊκές πολιτικές ανάπτυξης.**

Ειδικότερα, το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα ορίζεται βάσει του εγκεκριμένου Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την αρ. 37419/13479/08.05.2018 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (ΦΕΚ 1661/τ.Β'/11.05.2018), με την οποία εγκρίθηκε η 121/2018 απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιφέρειας Αττικής, περί τροποποίησης – επικαιροποίησης του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Αττικής.

B. Μεθοδολογία κατάρτισης ΠΠΑ

Το Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΠΠΑ) 2026 – 2030 της Περιφέρειας Αττικής αποτελεί το προϊόν μιας διαδικασίας η οποία περιλαμβάνει τα ακόλουθα βήματα:

- 3) **Αξιολόγηση της υφιστάμενης κατάστασης** μέσω της παρακολούθησης υλοποίησης του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, ήτοι για τα έτη 2021-2025. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της χρηστής διαχείρισης καταβλήθηκε προσπάθεια αφενός, τακτοποίησης των εκτελούμενων έργων του Προγράμματος στο ύψος της πραγματικής τους υλοποίησης και αφετέρου αξιολόγησης των ενεργειών ωρίμανσης των υπό εκτέλεση έργων με γνώμονα τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του εν λόγω Προγράμματος.
- 4) **Χάραξη της Στρατηγικής της Νέας Προγραμματικής Περιόδου** με προγραμματισμό νέων παρεμβάσεων, σε ορίζοντα 5ετίας, βάσει τεκμηριωμένων αναγκών και προτεραιοτήτων της Περιφέρειας όπως αυτές προέκυψαν από:
 - ✓ Το αναπτυξιακό όραμα της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2024 -2028, όπως αυτό διαμορφώθηκε από την Περιφερειακή Αρχή, το οποίο αποτελεί τον οδικό χάρτη των δράσεων που πρόκειται να αναληφθούν και
 - ✓ τη συνεργασία για τη συντονισμένη προώθηση της υπερτοπικής ανάπτυξης, μέσω συσκέψεων και θεματικών συναντήσεων εργασίας, τόσο μεταξύ των Τεχνικών Υπηρεσιών της Περιφέρειας όσο και μεταξύ των δυνητικών

Δικαιούχων του Προγράμματος, όπως ΟΤΑ Α΄ βαθμού, με σκοπό την καταγραφή, την ιεράρχηση και τον προγραμματισμό των δράσεων τους, ώστε να ενσωματωθούν στο νέο Πρόγραμμα.

Γ. Υφιστάμενη κατάσταση Περιφέρειας

Η Περιφέρεια Αττικής, ως μητροπολιτικό κέντρο της χώρας και μία από τις μεγαλύτερες περιφέρειες της ΕΕ, συγκεντρώνει περίπου 3,8 εκατομμύρια κατοίκους, ποσοστό που αντιστοιχεί σε σχεδόν 37% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, γεγονός που την καθιστά το κυριότερο δημογραφικό και αστικό κέντρο της Ελλάδας. Σε οικονομικό επίπεδο, η Αττική παρουσιάζει ιδιαίτερα υψηλή συγκέντρωση παραγωγικής δραστηριότητας, καθώς εκτιμάται ότι συμβάλλει με περίπου το ήμισυ του εθνικού ΑΕΠ, ενώ το κατά κεφαλήν ΑΕΠ υπερβαίνει τα 28.000 ευρώ, επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από τον μέσο όρο των λοιπών περιφερειών. Επιπλέον, στην Αττική εδρεύει η πλειονότητα των επιχειρήσεων και των κεντρικών διοικητικών δομών μεγάλων εταιρικών σχημάτων, γεγονός που υποδηλώνει την έντονη χωρική συγκέντρωση της επιχειρηματικής δραστηριότητας και επιβεβαιώνει τον ρόλο της ως βασικού οικονομικού και λειτουργικού πυρήνα της χώρας.

Η χωρική συγκέντρωση τόσο μεγάλων πληθυσμιακών και παραγωγικών πόρων δημιουργεί σημαντικές ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις που σχετίζονται με τη βιώσιμη κινητικότητα, την περιβαλλοντική διαχείριση, την κοινωνική συνοχή και την ανθεκτικότητα των αστικών συστημάτων. Η Περιφέρεια Αττικής καλείται να διαμορφώσει και να εφαρμόσει ολοκληρωμένες πολιτικές που θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά της, θα βελτιώνουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων της και θα διασφαλίζουν μια ισόρροπη και βιώσιμη ανάπτυξη στο σύνολο του χώρου της.

Ειδικότερα:

1. Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη:

Η Περιφέρεια Αττικής χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση ανθρώπινου κεφαλαίου, με σημαντικά ποσοστά απασχόλησης σε εξειδικευμένα και υψηλής προστιθέμενης αξίας επαγγέλματα. Ωστόσο, η χωρική και κοινωνική ανισοκατανομή των πόρων, των ευκαιριών και των υπηρεσιών δημιουργεί έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες. Ο κίνδυνος φτώχειας παραμένει ιδιαίτερα αυξημένος για συγκεκριμένες κοινωνικές ομάδες, όπως οι άνεργοι, οι μονογονεϊκές οικογένειες και οι ηλικιωμένοι. Παράλληλα, η μεγάλη πληθυσμιακή πυκνότητα και η συνεχιζόμενη αστικοποίηση επιτείνουν τις ανάγκες για διεύρυνση κοινωνικών δομών, ενίσχυση των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και φροντίδας, καθώς και για στοχευμένες πολιτικές κοινωνικής ένταξης. Η ενίσχυση της προσβασιμότητας στην εκπαίδευση και η αναβάθμιση υποδομών κοινωνικής πρόνοιας αποτελούν κρίσιμες προϋποθέσεις για τη μείωση των ανισοτήτων και τη διασφάλιση συνεκτικής ανάπτυξης.

2. Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών:

Η Αττική λειτουργεί ως πολυτροπικός κόμβος μεταφορών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, ενσωματώνοντας κρίσιμες υποδομές οδικών, σιδηροδρομικών, λιμενικών και αεροπορικών μεταφορών, καθώς και ένα ταχέως αναπτυσσόμενο σύστημα logistics. Παρά το στρατηγικό αυτό πλεονέκτημα, παρατηρούνται σημαντικές υστερήσεις, όπως η άνιση χωρική κάλυψη από τα μέσα μαζικής μεταφοράς, η περιορισμένη διαλειτουργικότητα και η υψηλή εξάρτηση από το ιδιωτικό αυτοκίνητο. Η κυκλοφοριακή συμφόρηση, τα ζητήματα οδικής ασφάλειας και η αυξανόμενη ανάγκη για εκσυγχρονισμό των ενεργειακών και μεταφορικών δικτύων αποτελούν διαχρονικές προκλήσεις. Η ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας, η ανάπτυξη έξυπνων συστημάτων μεταφορών και η αναβάθμιση υποδομών ανθεκτικών στην κλιματική

κρίση καθίστανται αναγκαίες προϋποθέσεις για τη βελτίωση της λειτουργικότητας της Μητροπολιτικής Περιφέρειας.

3. Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης:

Η Περιφέρεια Αττικής παρουσιάζει υψηλή φυσική και περιβαλλοντική τρωτότητα λόγω της έντονης αστικοποίησης, της πυκνής δόμησης, της γεωμορφολογίας, των καταστροφικών πυρκαγιών και της κλιματικής επιδείνωσης. Φαινόμενα όπως οι αιφνίδιες/στιγμιαίες πλημμύρες (flash flood), οι δασικές πυρκαγιές και τα τεχνολογικά ατυχήματα εμφανίζουν αυξημένη συχνότητα και ένταση. Η ανάγκη ενίσχυσης ολοκληρωμένων αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων, η ανάπτυξη ανθεκτικών πράσινων υποδομών και η αξιοποίηση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης αποτελούν ζωτικές προτεραιότητες. Παράλληλα, η υιοθέτηση στρατηγικών προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, η ενσωμάτωση κλιματικών κινδύνων στον χωρικό σχεδιασμό και η αναβάθμιση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων πολιτικής προστασίας αποτελούν κρίσιμα στοιχεία για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας.

4. Καινοτομία – Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα:

Η Αττική συγκεντρώνει το μεγαλύτερο όγκο ερευνητικών και τεχνολογικών υποδομών της χώρας, φιλοξενώντας κορυφαία πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα και πυκνό οικοσύστημα νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Το υψηλά καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό και η παρουσία επιχειρήσεων σε κλάδους έντασης γνώσης δημιουργούν σημαντικές δυνατότητες για τεχνολογική αναβάθμιση και εξωστρέφεια. Ωστόσο, η Περιφέρεια εξακολουθεί να υστερεί στη συστηματική αξιοποίηση της παραγόμενης γνώσης, στη διασύνδεση έρευνας–παραγωγής και στην αξιοποίηση νέων αγορών. Επιπλέον, η τουριστική οικονομία παρουσιάζει διαφοροποίηση, γεγονός που περιορίζει την ανθεκτικότητα του τουριστικού προϊόντος. Η ανάπτυξη μηχανισμών μεταφοράς τεχνογνωσίας, η ενίσχυση συμπράξεων δημόσιου–ιδιωτικού τομέα και η προώθηση εξειδικευμένων κλάδων υψηλής τεχνολογίας αποτελούν απαραίτητες παρεμβάσεις για την αύξηση της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας.

5. Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη:

Η Περιφέρεια Αττικής κατέχει την πιο ανεπτυγμένη ψηφιακή υποδομή στην Ελλάδα, συγκεντρώνοντας υψηλά επίπεδα ψηφιακών δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και σημαντική πυκνότητα επιχειρήσεων τεχνολογίας. Παρ' όλα αυτά, παραμένουν κενά στις παρεχόμενες δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες, αλλά και στη διάδοση προηγμένων ψηφιακών εφαρμογών στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Η αξιοποίηση τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης, η ανάπτυξη έξυπνων εφαρμογών για μεταφορές, ενέργεια και αστική διαχείριση, καθώς και η ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας αποτελούν κρίσιμες προϋποθέσεις για τον μετασχηματισμό της Αττικής σε μια σύγχρονη, έξυπνη και διασυνδεδεμένη μητρόπολη.

6. Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός:

Η Αττική αντιμετωπίζει σημαντικές περιβαλλοντικές πιέσεις, όπως υψηλή ενεργειακή κατανάλωση, ατμοσφαιρική ρύπανση, αστικές θερμικές νησίδες και υστερήσεις στη διαχείριση αποβλήτων και υδάτων. Η ανάγκη εκσυγχρονισμού των δικτύων ύδρευσης–αποχέτευσης, η προώθηση προηγμένων συστημάτων ανακύκλωσης και η αύξηση των πράσινων και μπλε υποδομών είναι κρίσιμες προϋποθέσεις για τη μετάβαση σε πιο βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, η Περιφέρεια διαθέτει σημαντικές δυνατότητες αξιοποίησης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, ανάπτυξης κυκλικής οικονομίας και εφαρμογής δράσεων ενεργειακής εξοικονόμησης. Η ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης περιβαλλοντικών

δεικτών και η ενσωμάτωση βιώσιμων πρακτικών στον αναπτυξιακό σχεδιασμό αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για την επίτευξη πράσινου μετασχηματισμού.

SWOT Ανάλυση ανά Αναπτυξιακό Στόχο

Αναπτυξιακός Στόχος	Δυνατά Σημεία	Αδυναμίες	Ευκαιρίες	Απειλές
Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη	Υψηλό μορφωτικό επίπεδο, ειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.	Υψηλή ανεργία νέων, ελλείψεις κοινωνικών δομών, Αυξημένες ανάγκες υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας.	Πολιτικές ΕΕ για δεξιότητες και απασχόληση.	Δημογραφική γήρανση, αύξηση ανισοτήτων.
Υποδομές και Μεταφορές	Κομβικό κέντρο μεταφορών, εκτεταμένα δίκτυα, Επενδυτικό ενδιαφέρον σε logistics και μεταφορές.	Κυκλοφοριακή συμφόρηση, παλαιές υποδομές, Χαμηλή διαλειτουργικότητα μεταφορικών δικτύων.	Έξυπνες μεταφορές, ηλεκτροκίνηση.	Κλιματική κρίση, διεθνείς αστάθειες.
Πολιτική Προστασία και Κλιματική Κρίση	Ύπαρξη περιφερειακών σχεδίων.	Μεγάλη τρωτότητα σε πυρκαγιές και πλημμύρες, Ανεπαρκής ανθεκτικότητα αστικού περιβάλλοντος.	Νέες τεχνολογίες monitoring και ανθεκτικότητας.	Κλιματική επιδείνωση, αυξημένο κόστος έργων.
Καινοτομία – Ανταγωνιστικότητα	Ισχυρά πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Αναδυόμενο οικοσύστημα νεοφυών επιχειρήσεων. Μεγάλο δυναμικό σε κλάδους υψηλής τεχνολογίας.	Χαμηλή διασύνδεση έρευνας–αγοράς. Περιορισμένη διαφοροποίηση τουριστικού προϊόντος. Ανεπαρκείς μηχανισμοί μεταφοράς τεχνογνωσίας.	Νέα RIS3, προσέλκυση επενδύσεων.	Brain drain, χαμηλή ανταγωνιστικότητα.
Ψηφιακός Μετασχηματισμός	Προηγμένες υποδομές. Δυνατότητα ανάπτυξης έξυπνων πόλεων (smart cities).	Ψηφιακό χάσμα σε ΜΜΕ & ευάλωτες ομάδες. Κενά σε δημόσιες ψηφιακές υπηρεσίες.	Εξάπλωση smart cities & cloud.	Κυβερνοασφάλεια, εξάρτηση από πλατφόρμες.

		Ανάγκη ενίσχυσης κυβερνοασφάλειας		
Πράσινη Ανάπτυξη	Υποδομές αποβλήτων & δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης. Προοπτικές κυκλικής οικονομίας.	Υψηλή ενεργειακή κατανάλωση, Ανάγκη ενίσχυσης και εκσυγχρονισμού υδάτινων και πράσινων υποδομών, Ελλείψεις στο σύστημα ανακύκλωσης	Fit for 55, κυκλική οικονομία.	Κλιματική επιδείνωση, κοινωνικές αντιδράσεις.

Δ. Αναπτυξιακή στρατηγική του ΠΠΑ

Η Αναπτυξιακή Στρατηγική της Περιφέρειας Αττικής για την περίοδο 2026–2030 εστιάζει σε μια **βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη**, με στόχο την ενίσχυση της **ανθεκτικότητας** της, μέσω της **αναβάθμισης των υποδομών**, τη **βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων** της και την προώθηση της **εξωστρέφειας** και του **ψηφιακού μετασχηματισμού** της.

Τα ανωτέρω εναρμονίζονται απόλυτα και με τις κατευθύνσεις του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026 – 2030 και απαντούν στα σύνθετα χωρικά, κοινωνικά και οικονομικά χαρακτηριστικά της μεγαλύτερης μητροπολιτικής περιφέρειας της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό λήφθηκαν υπόψη τα δεδομένα της υφιστάμενης κατάστασης, τα αποτελέσματα υλοποίησης των έργων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου καθώς και οι εξειδικευμένες ανάγκες που προκύπτουν από την υψηλή πληθυσμιακή συγκέντρωση, τις πιέσεις στις υποδομές, τις περιβαλλοντικές προκλήσεις και το ιδιαίτερα δυναμικό παραγωγικό οικοσύστημα της Αττικής. Πιο συγκεκριμένα:

Ο Α.Σ. 1 – Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη στοχεύει στην αντιμετώπιση των ανισοτήτων, στην ενίσχυση της απασχόλησης και στις υπηρεσίες υγείας, παιδείας και πρόνοιας που απαιτούνται σε μια περιοχή με έντονη κοινωνική διαφοροποίηση και υψηλές ανάγκες κοινωνικής προστασίας.

Ο Α.Σ. 2 – Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών εστιάζει στη βελτίωση του μητροπολιτικού συστήματος μεταφορών, στην αναβάθμιση του οδικού, σιδηροδρομικού και λιμενικού δικτύου, καθώς και στην ενίσχυση της οδικής ασφάλειας, κρίσιμα στοιχεία για τη λειτουργικότητα μιας πολυκεντρικής μητρόπολης.

Ο Α.Σ. 3 – Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης αποκτά αυξημένη σημασία λόγω της τρωτότητας της Αττικής σε πλημμύρες, πυρκαγιές και τεχνολογικούς κινδύνους, προωθώντας σύγχρονα συστήματα πρόληψης, ετοιμότητας και ανθεκτικότητας.

Ο Α.Σ. 4 – Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα ανταποκρίνεται στον ρόλο της Αττικής ως κεντρικού οικονομικού κόμβου, ενισχύοντας το οικοσύστημα έρευνας–καινοτομίας, τη διασύνδεση επιχειρήσεων–ερευνητών και την προώθηση τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας.

Ο Α.Σ. 5 – Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη αφορά την αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών, την ανάπτυξη εφαρμογών έξυπνης διακυβέρνησης και την ψηφιακή ενδυνάμωση των πολιτών.

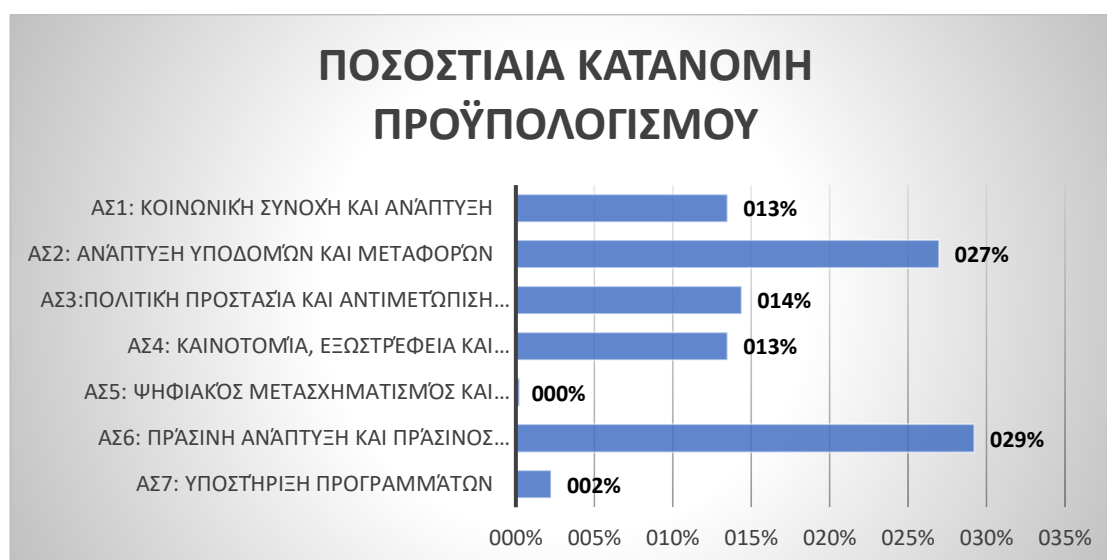
Τέλος, ο **Α.Σ. 6 – Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός** προωθεί την κυκλική οικονομία, τις ΑΠΕ, τη βιώσιμη διαχείριση υδάτινων πόρων και την προστασία του περιβάλλοντος.

Τέλος επιδιώκεται η συνέργεια με τα λοιπά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και η επιτάχυνση ώριμων παρεμβάσεων που απαντούν στις διαρθρωτικές ανάγκες της Αττικής. Αναλυτικότερα, ο προσδιορισμός των ειδικών στόχων και των προτεραιοτήτων του Προγράμματος αναφέρονται στο Παράρτημα του παρόντος.

Ε. Προϋπολογισμός

Ο συνολικός Προϋπολογισμός (Π/Υ) του Προγράμματος ανέρχεται σε **445.000.000 €** με δυνατότητα υποεργδόμευσης 130% και κατανέμεται στους Αναπτυξιακούς Στόχους όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα. Επιπλέον, αποτυπώνεται γραφικά η ποσοστιαία κατανομή του Π/Υ ανά στόχο, ώστε να αναδειχθεί η σχετική βαρύτητα κάθε στόχου στο σύνολο του προγράμματος.

Αναπτυξιακός Στόχος	Κατανομή Π/Υ
ΑΣ1: Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη	60.000.000,00 €
ΑΣ2: Ανάπτυξη Υποδομών και Μεταφορών	120.000.000,00 €
ΑΣ3: Πολιτική Προστασία και Αντιμετώπιση της Κλιματικής Κρίσης	64.000.000,00 €
ΑΣ4: Καινοτομία, Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα	60.000.000,00 €
ΑΣ5: Ψηφιακός Μετασχηματισμός και Τεχνητή Νοημοσύνη	1.000.000,00 €
ΑΣ6: Πράσινη Ανάπτυξη και Πράσινος Μετασχηματισμός	130.000.000,00 €
ΑΣ7: Υποστήριξη Προγραμμάτων	10.000.000,00 €

ΣΤ. Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης

Σύμφωνα με την με αρ. 139284/31.12.2021 (ΦΕΚ 6538/τ. Β') Υπουργική απόφαση «Έγκριση Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης (Π.Π.Α.) της Περιφέρειας Αττικής προγραμματικής περιόδου 2021-2025'» ως Υπηρεσία Διαχείρισης του σχετικού Προγράμματος ορίστηκε η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Αττικής. Ειδικότερα, η Υπηρεσία Διαχείρισης είναι επιφορτισμένη με καθήκοντα που αφορούν στη διαχείριση, στην παρακολούθηση και στον έλεγχο της εφαρμογής του Περιφερειακού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Για την Προγραμματική Περίοδο 2026 – 2030 αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης ορίζεται εκ νέου η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας Αττικής.

.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ, ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΠΑ 2026-2030				
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΑ		ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΠΑ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		1.1	Καταπολέμηση της φτώχειας και του Κοινωνικού Αποκλεισμού
			1.2	Ενίσχυση της απασχόλησης και ανάπτυξη ανθρώπινου κεφαλαίου
			1.3	Πρώθηση της ισότητας και των δικαιωμάτων
			1.4	Ενίσχυση της Κοινωνικής Κατοικίας
		Απασχόληση και Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού	1.5	Πρόσβαση στη στέγαση
		Συμβολή στην αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος	1.6	Κοινωνικές επενδύσεις (πχ στήριξη της οικογένειας, ενίσχυση βρεφονηπιακών-παιδικών σταθμών και της προσχολικής αγωγής/προσχολικής αγωγής, στήριξη τρίτης ηλικίας κ.α.)
		Ενίσχυση του Κοινωνικού Κράτους	1.7	Ενίσχυση της εδαφικής συνοχής (νησιωτικότητα, ορεινότητα, αγροτικές περιοχές)
		Υγεία	1.8	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Υγείας
		Παιδεία	1.9	Προστασία της Δημόσιας Υγείας
		Αθλητισμός	1.10	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εκπαίδευσης
		Ασφάλεια, Προστασία, Δικαιοσύνη	1.11	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Κατάρτισης και δια βίου μάθησης
		Μεταναστευτική Πολιτική	1.12	Ενίσχυση και αναβάθμιση του Αθλητισμού
		Συμβολή στην αντιμετώπιση του δημογραφικού ζητήματος	1.13	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Ασφάλειας
			1.14	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Εθνικής Άμυνας
			1.15	Ενίσχυση και αναβάθμιση της Δικαιοσύνης
			1.16	Διαχείριση Μεταναστευτικών Ροών από την υποδοχή έως την ένταξη
2.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ		2.1	Λιμενικές υποδομές
		Ανάπτυξη Δικτύων και Μεταφορών	2.2	Σιδηροδρομικό δίκτυο
		Βελτίωση Δικτύων και Μεταφορών	2.3	Οδικές υποδομές
		Εκσυγχρονισμός Δικτύων και Μεταφορών	2.4	Υποδομές αερομεταφορών
			2.5	Υδατοδρόμια
			2.6	Οδική ασφάλεια
			2.7	Πολυτροπική και αστική κινητικότητα
3.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ		3.1	Καθαρισμός, συντήρηση ρεμάτων, ποταμών κλπ.

	ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ	Ενίσχυση της αντιπλημμυρικής προστασίας	3.2	Αύξηση ανθεκτικότητας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών σε φυσικές καταστροφές
		Βελτίωση συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης	3.3	Ενίσχυση της πρόληψης , ετοιμότητας και έγκαιρης ανταπόκρισης μέσω συντονισμένων μηχανισμών και τεχνολογικών εργαλείων
		Ανάπτυξη υποδομών αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών	3.4	Πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
		Προστασία από δασικές πυρκαγιές	3.5	Κρατική Αρωγή
		Ενίσχυση ετοιμότητας και ανταπόκρισης σε κρίσεις	3.6	Αποκατάσταση υποδομών από φυσικές καταστροφές
		Προσαρμογή υποδομών στην κλιματική αλλαγή.	3.7	Ολοκληρωμένος σχεδιασμός και προσαρμογή στη νέα κλιματική πραγματικότητα
4.	ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ - ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ		4.1	Ενίσχυση έρευνας και Καινοτομίας
			4.2	Πρώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας και εξωστρέφειας
		Έρευνα	4.3	Ενίσχυση της Βιομηχανίας και Πρώθηση της επιχειρηματικότητας
		Βιομηχανία	4.4	Ενίσχυση της Ανταγωνιστικότητας των Επιχειρήσεων
		Καινοτομία	4.5	Ανάπτυξη νέων τομέων υψηλής προστιθέμενης αξίας
		Εμπόριο	4.6	Ενίσχυση της διασύνδεσης έρευνας και επιχειρηματικότητας
		Επιχειρηματικότητα	4.7	Ενίσχυση εμπορίου & Προστασία του Καταναλωτή
		Πολιτισμός	4.8	Υποδομές και δράσεις σύγχρονου πολιτισμού
		Τουρισμός	4.9	Προστασία και ανάδειξη μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και τόπων ιστορικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος
		Αγροδιατροφικός Τομέας	4.10	Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς
			4.11	Πρώθηση του τουρισμού
			4.12	Πρώθηση και ενίσχυση αγροδιατροφικού τομέα
5.	ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ	Ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης	5.1	Ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση διαδικασιών
		Ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων	5.2	Αναβάθμιση ψηφιακών υποδομών και ΤΠΕ
		Διασφάλιση της ψηφιακής ένταξης όλων των πολιτών	5.3	Ανάπτυξη ψηφιακών πλατφορμών και εφαρμογών
		Ανάπτυξη ψηφιακών υποδομών	5.4	Κατάρτιση σε θέματα ψηφιακών δεξιοτήτων

		Προστασία δεδομένων και κυβερνοασφάλεια.	5.5	Ασφάλεια και προστασία δεδομένων
		Τεχνητή Νοημοσύνη	5.6	Αξιοποίηση νέων τεχνολογιών και τεχνητή νοημοσύνη
6.	ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ		6.1	Επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης και αξιοποίησης Α.Π.Ε
			6.2	Πρώθηση της κυκλικής οικονομίας
		Πρώθηση βιώσιμης ανάπτυξης	6.3	Προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας
		Μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος μέσω καθαρής ενέργειας και εξοικονόμησης πόρων	6.4	Διαχείριση υδάτινων πόρων (φράγματα, λιμνοδεξαμενές, αρδευτικά δίκτυα κ.α.)
		Ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή μέσω ορθής διαχείρισης ενέργειας, νερού και αποβλήτων	6.5	Διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων
			6.6	Υδρευση (πόσιμο νερό)
			6.7	Πράσινες πόλεις (αστικές αναπλάσεις, εκσυγχρονισμός στόλου αστικών μεταφορών, κτίρια κλπ)
7.	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	Ενδυνάμωση της διοικητικής και οργανωτικής ικανότητας των εμπλεκόμενων φορέων, με σκοπό τη διασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής υλοποίησης των παρεμβάσεων	7.1	Ενδυνάμωσης διοικητικής ικανότητας
			7.2	Υποστήριξη Φορέων
			7.3	Βελτίωση μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης
		Εδραίωση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου διακυβέρνησης, μέσω της ενίσχυσης των μηχανισμών, παρακολούθησης και αξιολόγησης	7.4	Εκπαίδευσης και ενημέρωσης
			7.5	Τεχνική Βοήθεια